

De getekende mensen die in dit boek zijn verzameld, vloeiden aanvankelijk voort uit herinneringen aan observaties vlak na de aardbeving van 19 september 2017 in Mexico-Stad. Aan de rand van een park stond een man in een wit hemd, een glanzende blauwe vest en een ruime grijze broek. Hij leunde naar voren, met één voet op een betonnen richel. Zijn rug was recht. In zijn rechterhand hield hij een telefoon, horizontaal naar beneden gericht, als een dekseltje. Hij keek over zijn schouder naar de boom naast mij.

De maanden daarna tekende ik op grote dubbelgevouwen vellen papier telkens één persoon. De getekende mensen hingen aan de muren van mijn appartement in Elsene.

In dat appartement stonden ook mijn sculpturen. Ze werden gebruikt als tafel, bank, rek of stoel. De sculpturen zorgden voor vertraging of ongemak. Bezoekers wachtten langer tot ze gingen zitten. Ze draaiden wat rond of namen voorzichtig plaats aan tafel.

Door het kijken naar deze twijfelende bezoekers begonnen de mensen uit mijn herinneringen andere houdingen aan te nemen. Ze leunden zacht tegen de zetel, raakten een stoel aan.

Ik ontving een postkaart uit Mexico. Op de voorkant stond een foto van een jonge vrouw op een brede stoep. Ze leek net gestopt met wandelen. Haar armen hingen los langs haar lichaam met onder haar linkeroksel een krant en in de hand van die arm een papieren zakje.

Ik hing de postkaart aan de muur. Naast de vrouw op de stoep waren er nog andere foto's te zien in mijn leefruimte: portretten van schrijvers op de omslagen van boeken, vaak in zwart-wit, met een wazige achtergrond of een glimp van een interieur. Deze mensen staarden afwezig in de verte, hielden een hand aan één oor, keken bedachtzaam, strekten een arm op de rand van een bank.

In een map verzamelde ik nog meer portretten van schrijvers. Carson McCullers en Gertrude Stein droegen exact hetzelfde mouwloze vestje met een fijn bloemenpatroon in reliëf. Er ontstond een verzameling foto's van schrijvers met patronen op hun jassen, hemden en truien. Ik zocht naar gelijkaardig gekruiste handen, truien met dezelfde kabel, of naar een blouse met hetzelfde patroon als dat van de zetel waarin iemand anders zit.

In een boek met de titel *De gewichtlozen* (2014) schreef Valeria Luiselli over spoken. Samuel Beckett en Ludwig Wittgenstein waren elkaars spook; ze hadden dezelfde oortjes.

De getekende mensen hingen in rijen aan de muren van mijn appartement. Ze begonnen op elkaar te lijken.

Personages met uitgesproken gelaatstrekken bleven ook na het einde van een roman in bepaalde houdingen staan. Vanop de omslagen bleven hun schrijvers op hun beurt afwezig in de verte staren of lieten hun gestrekte arm liggen op de rand van de bank.

Robert Walser wachtte geduldig aan de kant van de weg, in een geel pak en met één geplooid arm. Willa Cather deed een personage van houding veranderen door de beschrijving van een opstaande stijve kraag. Vrouwen stonden vertwijfeld op straat in stugge jassen gemaakt van legerdekens in Norman Lewis' *Napels '44*. Clarice Lispector liet haar twee zussen per brief weten hoe het met haar ging door een zeer nauwkeurige beschrijving van haar korte kapsel. In een uitgestrekte kelder liet Fleur Jaeggy een lange, magere man – die eruit zag 'alsof hij vloog' – met marmeren standbeelden samenleven; 'rechttop, star, met zwarte sjerpen rond hun middel en een vrolijke blik.'

Aan een bushalte staarde een vrouw ononderbroken in de andere richting dan die waar de bus vandaan zou komen. Op de dorpel van een huis hield een man de deurklink in zijn hand, moeilijk te zeggen of hij toekwam of vertrok.

Ik liet de getekende mensen bewegen. Armen gingen traag op en neer. Een blik keerde van buiten naar binnen. Sommigen bleven me wantrouwig aankijken, en dan gooide ik ze na een tijdje weg. De aanwezigheid van anderen werd heel belangrijk.

In 2023 verhuisde ik naar een sociale woning van Renaat Braem in de Arenasite in Deurne. Deze gebouwen zullen in de nabije toekomst worden afgebroken. Mijn sculpturen zijn mee verhuisd.

De getekende mensen die jarenlang aanwezig waren in het appartement in Elsene liggen nu opgeborgen in een lade. Momenteel dwaalt een getekende Renaat Braem rond in het appartement in Deurne. Hij ligt in de zetel of kijkt door het raam, in een klassiek zwart hemd, een ruw gebreide trui van de buurman en met zijn kenmerkende bril.

Koba

The drawings in this book show people, deriving from memories of observations during the immediate aftermath of the earthquake that hit Mexico City on 19 September 2017. By the outer edge of a park stood a man in a white shirt, a shiny blue vest and wide gray trousers. He leaned forward, one foot on a concrete ledge. His back was straight. In his right hand he carried a phone, pointing downward horizontally, like a little lid. He glanced over his shoulder at the tree next to me.

In the following months I drew people, one per large double-folded sheet of paper. The drawn people hung on the walls of my apartment in Ixelles.

The apartment also had my sculptures in it. They served as tables, benches, shelves or chairs. The sculptures caused delay or discomfort. Visitors took longer to sit down. They circled around the room for a bit or carefully took a seat at the table.

By looking at these hesitant visitors, the people from my memories started to shift their positions. They leaned against the sofa gently, they touched a chair.

I received a postcard from Mexico. On it was a picture of a young woman on a wide pavement. Her arms hanging loosely along her body, she was carrying a newspaper under her left arm and a paper bag in the hand of that same arm.

I hung the postcard on the wall. Besides the woman on the pavement, several other pictures were on display in my living room: portraits of writers on the covers of books, many of them in black and white, with a blurry background or a glimpse of an interior. These people stared absently into the distance, holding a hand to one ear, looking contemplative, stretching an arm along the edge of a sofa.

In a folder, I collected even more portraits of writers. Carson McCullers and Gertrude Stein wore the exact same sleeveless cardigan with the relief of a delicate floral pattern on it. A collection emerged of writers pictured with patterns on their jackets, shirts and jumpers. I searched for similarly crossed hands, jumpers with the same cable knit, or a blouse with the same pattern as that of the seat someone else is sitting in.

In a book titled *Faces in the Crowd* (2011), Valeria Luiselli wrote about ghosts. Samuel Beckett and Ludwig Wittgenstein were each other's ghost; they had the same peculiar ears.

The drawn people hung in rows on the walls of my apartment. They were starting to look alike.

Characters with distinct facial features maintained certain poses even after the end of a novel. On the covers, their writers in turn continued to stare absently into the distance or kept their arm stretched along the edge of the sofa.

Robert Walser waited patiently by the side of the road, in a yellow suit and with one arm bent. Willa Cather made a character change posture by describing a straightened, upright collar. Women stood on the street looking confounded, wearing stiff jackets made of army blankets in Norman Lewis' *Napoli '44*. To let her sisters know how she was doing, Clarice Lispector wrote them a letter with a very accurate description of her short haircut. In a spacious cellar, Fleur Jaeggy made a tall, skinny man – who looked 'as if he were flying' – live with marble statues; 'upright, rigid, with black bands around their waists and a cheerful look.'

At a bus stop, a woman continuously stared in the opposite direction to the one the bus would come from. On the threshold of a house, a man held the door handle in his hand, hard to tell whether he was arriving or leaving.

I made the drawn people move. Arms slowly went up and down. A gaze switched from outside to inside. Some kept looking at me suspiciously, and then after a while I threw them away. The presence of others became very important.

In 2023, I moved into one of the social housing buildings by Renaat Braem at the Arena site in Deurne. These buildings are getting demolished in the near future. My sculptures moved with me.

The drawn people that were present in the apartment in Ixelles for years are now stored away in a drawer. Currently, a drawn Renaat Braem wanders around the apartment in Deurne. He is reclining in the sofa or looking through the window, wearing a classic black shirt, the neighbour's roughly knitted jumper and his signature glasses.

Koba

Koba De Meutter
Drawings, text & concept

Tom Van Imschoot, Celine De Geest
Text editing

Celine De Geest
Translation

Johan Delcour, Fotorama
Scanning

Jelle Martens
Graphic design

Jan De Meester, Cultura
Printing

Tim Bruggeman
Coordination

INFINITIF
Publisher

First edition of 400
ISBN: 9789464755350
D/2024/15625/04
Supported by Flanders State of the Art